

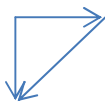
FÜÜSIKAOLÜMPIAADI KOOLIVOOR 2014/2015 õ.-a.
VASTUSED 12. KLASSILE

1. (6p) Kaalu mõiste $\mathbf{P} = m(\mathbf{g} - \mathbf{a})$ ($\mathbf{P}, \mathbf{g}$ ja $\mathbf{a}$ on vektorid) (1p.)

Kiiruse ühiku teisendamine $v = 54 \text{ km/h} = 15 \text{ m/s}$ (1p.)

Auto kiirenduse leidmine $a = a = \frac{v}{t} = \frac{15}{2} = 7,5 \text{ m/s}^2$ (1p.)

Kiirenduste joonis (1p.)

Kiirenduste vahe leidmine Pythagorase teoreemist $|\mathbf{g} - \mathbf{a}| = \sqrt{g^2 + a^2} = 12,3 \text{ m/s}^2$ (1p.)

Kaalu arvutamine $P = 60 \cdot 12,3 = 740 \text{ N}$ (1p.)

2. (9p) Et veepiisad võiksid aurustuda soojust neelamata, peab töö, mida teevad pindpinevusjõud pindala vähendamiseks ΔS võrra, võrduma vastava ruumala ΔV aurustumissoojusega.

$\Delta S \delta = \rho \Delta V L$ (4p); $\Delta S = 4\pi ((R + \Delta R)^2 - R^2)$; $\Delta V = 4\pi/3 ((R + \Delta R)^3 - R^3)$

Tehes vastavad asendused ja arvestades, et ΔR^2 ning ΔR^3 on tühiselt väikesed suurused, saame tulemuseks: $R = 2\delta / (\rho L) = 6,3 \cdot 10^{-11} \text{ m}$ (3p.)

Kuna tulemus on väiksem vee molekuli suurusest, siis **2 punkti** saab õpilane, kes tõdeb, et tegelikkuses veega sellist nähtust ei esine.

3. (7p) Elektrivälja töö $A = eU$ (1p.) Mehaaniline töö $A = Fs = mas$ (1p.)

Kiirenduse avaldamine $mas = eU \rightarrow a = \frac{eU}{ms}$ (1p.)

Teepikkus $s = \frac{v^2}{2a}$ ja kiiruse avaldamine $v = \sqrt{2as}$ (2p.)

Kiiruse arvutamine $v = \sqrt{\frac{2eUs}{ms}} = \sqrt{\frac{2eU}{m}} = 10^7 \text{ m/s}$ (2p.)

4. (10p) Generaator kiirgab aja t jooksul energia $E = E_1 \cdot f \cdot t$, kus E_1 on ühe impulsi energia. (2 p)

Sama ajaga kiirgab generaator soojusenergia $Q = \frac{100 - \eta}{\eta} E = \frac{100 - \eta}{\eta} E_1 f t$, sest $\eta = \frac{E}{Q + E} 100\%$. (3p)

Vee siseenergia muut $Q = c\rho V \Delta t$. (2 p)

Jahutussüsteemi läbiva vee ruumala $V = \left(\frac{100 - \eta}{\eta} \right) \frac{E_1 f t}{c\rho \Delta t} \approx 170 \text{ l}$. (3 p)

5. (12p). $h_2/h_1 = 60 / 13,5$ (1p); $a_2/a_1 = 4/17$ (1p); $h_2/h_1 = m_2/m_1$ (2p);

$m_1 = b_1/8,5$; $m_2 = 60m_1/13,5 = b_2/2$; $m_1 80/9 = b_2$; $8,5m_1 = b_1$; $b_2 = 1,046 b_1$; (4p)

$f = ab/(a+b)$; $8,5 b_1/(8,5+b_1) = 2 \cdot 1,046 b_1/(2+1,046 b_1)$; $b_1 = 0,115 \text{ m}$; (2p)

$f = 0,113 \text{ m}$; $D = 8,8 \text{ dpt}$ (2p)